

Nefndasvið Alþingis
Stjórnskipunar- og eftirlitsnefnd
Austurstræti 8-18
150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 29.05.2015
Tilvísun vor: 00.11

Efni: Umsögn Landsvirkjunar um frumvarp til laga um upplýsingalög (kaup á vörum og þjónustu), 272. mál.

Að beiðni Alþingis er hér með látin í té neðangreind umsögn Landsvirkjunar um frumvarp til laga um upplýsingalög (kaup á vörum og þjónustu), 272. mál, sem lagt hefur verið fyrir Alþingi á 144. löggjafarþingi 2014 – 2015, þingskjal 322.

Í 1. gr. frumvarpsins er lagt til að stjórnvöldum og lögaðilum, sem eru að 51% hluta eða meira í eigu sveitafélaga, verði gert skylt að birta opinberlega sundurgreindar upplýsingar um kaup á vöru og þjónustu yfir 150.000 kr. í hverjum almanaksmánuði. Skulu upplýsingarnar vera öllum aðgengilegar og birtar á heimasíðu viðkomandi stjórnvalds eða lögaðila eigi síðar en 10. dag næsta mánaðar. Skal kaupfjárhæð koma fram ásamt lýsingu á keyptri vöru og þjónustu. Þá skulu einnig fylgja upplýsingar um hver seljandi er, þ.e. nafn og kennitala. Lagðar eru ákveðnar takmarkanir á þessari skyldu stjórnvalda og lögaðila, sbr. 10. gr. upplýsingalaga en samkvæmt þeirri grein er heimilt að takmarka aðgang almennings að gögnum þegar mikilvægir almannahagsmunir krefjast þess. Meta þarf því í hverju tilfelli hvort heimildin til takmörkunar eigi við en hana ber að túlka þröngt út frá meginreglunni sem lögð er til í greininni.

Með vísan til 3. mgr. 2. gr. upplýsingalaga, hefur Landsvirkjun verið veitt undanþága frá gildissviði laganna, sbr. auglýsingu í B-deild Stjórnartíðinda nr. 600/2013, dags. 28. júní 2013. Undanþága einstakra aðila skal endurskoðuð á þriggja ára fresti og því er ekki um að ræða ótímabundna undanþágu. Af þeim sökum telur Landsvirkjun rétt að koma athugasemdum sínum við efni frumvarpsins á framfæri, þó þær breytingar sem lagðar eru til taki ekki til Landsvirkjunar á meðan framangreind undanþága er í gildi.

Landsvirkjun starfar á samkeppnismarkaði í samræmi við ákvæði raforkulaga nr. 65/2003 þar sem samkeppnisaðilar eru ýmist í eigu opinberra aðila eða einkaaðila og telur Landsvirkjun efni frumvarpsins til þess fallið að raska jafnræði aðila á grundvelli eignarhalds þeirra. Þannig yrði Landsvirkjum og öðrum lögaðilum í meirihlutaeigu opinberra aðila gert skylt að birta upplýsingar sem samkeppnisaðilum þeirra er ekki skylt að birta verði frumvarpið að lögum. Slíkt fyrirkomulag er til þess fallið að veikja samkeppnisstöðu tiltekinn aðila á samkeppnismarkaði og í andstöðu við meginreglur samkeppnislaga. Þrátt fyrir að gert sé ráð fyrir undantekningu frá meginreglu frumvarpsins um aðgang almennings að tilteknum upplýsingum, þá ber að túlka undanþáguna þröngt og meta þarf því hverju sinni hvort hún eigi við eða ekki. Þetta kann, að mati Landsvirkjunar, að leiða til fjölda ágreinings- og kærumála með tilheyrandi kostnaði og fyrirhöfn hjá hinu opinbera jafnt sem hjá þeim lögaðilum sem undir ákvæðið falla.

Að mati Landsvirkjunar felur frumvarpið í sér mjög íþyngjandi kvaðir sem nánast ómögulegt er að uppfylla. Má þar nefna tímamörk vegna birtingar upplýsinga, en samkvæmt frumvarpinu skal birta upplýsingar 10. dag næsta mánaðar vegna innkaupa í mánuðinum á undan. Í framkvæmd er það svo að reikningar vegna innkaupa, sem skipta hundruðum hvern mánuð, hafa ekki allir borist fyrir 10. dag næsta mánaðar vegna innkaupa í mánuðinum á undan. Þessa skyldu getur því verið erfitt að uppfylla af óviðráðanlegum ástæðum.

Þá bendir Landsvirkjun á að verði frumvarpið að lögum mun það hafa mikinn tilkostnað og fyrirhöfn í för með sér fyrir þá sem falla undir ákvæði 1. gr. frumvarpsins. Ekki hafa verið teknar saman nákvæmar tölur um hver kostnaður yrði fyrir Landsvirkjun en ljóst má vera, sökum stærðar og umfangs rekstrar fyrirtækisins, að hann yrði umtalsverður.

Með vísan til þess sem að framan greinir leggst Landsvirkjun eindregið gegn samþykkt frumvarpsins.

Virðingarfyllt

Ragna Árnadóttir
aðstoðarforstjóri